

תוכן העניינים :

עמוד	שם
	חלק א-
1	סיכום מאמר 1 :
	הכלכלה הפוליטית של ישראל והגידול באי-השוויון בהכנסות, 1970-2010.
2	סיכום מאמר 2 :
	על נגישות ורגישות : צרכנות פוליטית, יזמות חברתית- פוליטית וצדק חברתי בישראל
3	סיכום מאמר 3 :
	Does low socioeconomic status affect use of nutritional services
4	סיכום מאמר 4 :
	מידת אי השוויון בחלוקת הכנסות בין יהודים ולא יהודים : מדד פגלין גייני
5	סיכום מאמר 5 :
	אי שוויון במשק הבית : תלות כלכלית של נשים נשואות בישראל לאורך זמן
	חלק ב-
7	טיעון ממאמר מטלה 1

חלק א-

מאמר 1: הכלכלה הפוליטית של ישראל והגידול באי-השוויון בהכנסות, 1970-2010

ציטוט ביבליוגרפי מלא

קריסטל, ט. (2014). הכלכלה הפוליטית של ישראל והגידול באי-השוויון בהכנסות, 1970-2010. סוציולוגיה ישראלית כתב עת לחקר החברה בישראל, 2, 282-311.

נושא ושאלת מחקר

הנושא של המאמר: הגידול באי השוויון בשכר בקרב עובדים, כאתגר חברתי-כלכלי-פוליטי בעשורים האחרונים. במאמר נידונים שני נושאים מרכזיים, הראשון זהו הגידול החד באיש שוויון בשכר, והשני זה הקשר ההדוק שיש בין הכלכלה הפוליטית לאי השוויון בהכנסות.

במאמר נעשית סקירה של ההשלכות של התמורה הגדולה בכלכלה הפוליטית של ישראל על הגידול באי-השוויון בהכנסות. כמו כן הוא בוחן את התמורה שחלה ביחסים בין שני המעמדות המרכזיים בקפיטליזם: מעבידים ועובדים.

שאלת המחקר: מדוע חלקם של העובדים בהכנסה הלאומית בישראל גדל בשנות השבעים עד לאמצע שנות השמונים אבל ירד מאז ואילך? וכיצד נקבעת התפלגות ההכנסה הלאומית בין רווחי המעבידים להכנסות העובדים?

כיצד המאפיינים של הכלכלה הקונפורמיסטית והניאו-ליברלית, ובעיקר אלה הקשורים לארגוני העובדים ולמדיניות הממשלתית, השפיעו על חלקם של העובדים בהכנסה הלאומית?

תאוריה: קיימת פשרה מעמדית במדינות קפיטליסטיות דמוקרטיות, כך שחלקם של העובדים בהכנסה הלאומית קבוע על פני זמן. הטענה היא שגאות כלכלית מחלחלת מטה ומיטיבה עם כל המעמדות באותה המידה, ולכן צמיחה כלכלית תביא לאותו שיעור של גידול ברווחי המעבידים ובהכנסות העובדים.

אולם, קרל מרקס טוען: קיים משחק סכום אפס בין רווחי המעבידים להכנסות העובדים: "אין הריווח יכול לגדול במהירות אלא אם כן מחיר העבודה, שכר העבודה היחסי, קטן והולך באותה המהירות עצמה". דבר זה אושש בשינויים שחלו בשנות השישים והשבעים.

שיטה: שיטת המחקר הייתה דרך ניתוח כמותי והשוואה ענפית.

הניתוח הכמותי היה מבוסס על בחינת השפעת ארגוני עובדים ושל המדיניות הממשלתית על חלקם של העובדים בהכנסה הלאומית בישראל.

ההשוואה הענפית בחנה את ההשפעה של הפרטת מפעלי התעשייה על חלקם של העובדים בהכנסה הלאומית, על סמך ניתוח נתונים של סקרי התעשייה של הלמ"ס.

ממצאים עיקריים: מדיניות ממשלתית נאו-ליברלית – כפי שהיא באה לידי ביטוי בתהליכים של צמצום המגזר הציבורי, הפרטה ופתיחת השערים לייבוא סחורות – קשורה בירידה בחלקם של העובדים בהכנסה הלאומית. השפעה החיובית של הוצאה ציבורית אזורית על שירותים אזוריים, כמדד לגודלו של המגזר הציבורי, על חלקם של העובדים בהכנסה הלאומית.

כלומר בתקופות שבהן התרחב המגזר הציבורי, גדל חלקם של העובדים בהכנסה הלאומית, ובתקופות שבהן הצטמצם המגזר הציבורי, ירד חלקם.

כמעט בכל ענף תעשייה התמורה הממוצעת לעובד גבוהה יותר במפעלים בבעלות ציבורית (עמודה אפורה) לעומת מפעלים בבעלות פרטית. כלומר אם שני עובדים מועסקים בשני מפעלים הדומים בתהליך הייצור שלהם, אך עובד אחד מועסק במפעל בבעלות ציבורית והשני בבעלות פרטית, סביר להניח ששכרו של העובד הראשון יהיה גבוה יותר משכרו של העובד השני.

בענפים ששיעור גבוה שלהם נמצא בבעלות ציבורית, גם התמורה לעובדים באותו הענף במפעלים בבעלות פרטית היא בדרך כלל גבוהה יותר

מאמר 2: על נגישות ורגישות: צרכנות פוליטית, יזמות חברתית- פוליטית וצדק חברתי בישראל

ציטוט ביבליוגרפי מלא

שמיר, ע. (2013). על נגישות ורגישות: צרכנות פוליטית, יזמות חברתית- פוליטית וצדק חברתי בישראל. ביטחון סוציאלי, 92, 160-129.

נושא ושאלת מחקר

הנושא של המאמר: צרכנות פוליטית ויזמות חברתית- פוליטית. הנושא הנידון במאמר הוא המשתנה המסביר בדמות הצרכנות הפוליטית כערוץ אלטרנטיבי של השתתפות פוליטית המושפע מגורמים מבניים- פוליטיים, כלכליים ותרבותיים. כמו כן, חישובי עלות- תועלת רציונאליים שעורכים היזמים.

שאלת המחקר: מהם הגורמים המסבירים את חדירתה של צרכנות הפוליטית כאסטרטגיית פעולה המשמשת יזמים חברתיים- פוליטיים המבקשים להשפיע על הנורמות המקובלות בחברה, על התנהלותם של עסקים בשוק ועל עיצובה של מדיניות ציבורית?

תאוריה: מוסדות פוליטיות נחשבות ככלי משחק פורמלי ובלתי פורמלי, המנחים את התנהגותם של פרטים בחברה. הם טוענים שהסדר מוסדי ישתנה כאשר הוא לא ישרת את האינטרסים של השחקנים הפוליטיים. וחלק מהם טוענים, שמוסדות משתנים כתהליך אבולוציוני.

שיטה: התיאוריה המוצעת נבחנת במאמר הנוכחי על ידי סקירה תיאורטית של עולם היזמות החברתית- פוליטית והמדיניות הציבורית, ואחר כך בחינה בצורה אמפירית על ידי ניתוח שני מאבקים (קמפיינים) שבהם השתמשו יזמים בצרכנות הפוליטית כאסטרטגיית פעולה מרכזית, כדי לקדם סוגיות של צדק חברתי ולהוביל שינויים מוסדיים בישראל. הראשון זה המאבק של עמותת במעגלי צדק למען זכויות עובדים וזכויותיהם של בעלי מוגבלויות. והשני זה, המאבק שניהלה עמותת ישראל כנגד יצרניות גבינת הקוטג' במסגרת המחאה החברתית בקיץ 2011.